

Mikkel Tode Raahauges prædiken søndag septuagesima

Taler

Mikkel Tode Raahauge
Sognepræst

Dato

16. februar 2025

Sted

Skovshoved Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Matthæusevangeliet kapitel 20, vers 1-16

Salmer

Morgenstund har guld i mund
Dig, store Gud, ske ære
Talsmand, som på jorderige
–

Du gav mig, o Herre, en lod af din jord
Vi rækker vore hænder frem
Løgnens fader vi forsage, vers 4

1

Kaldet

Selv hvis man aldrig nogensinde selv har prøvet at stå i dén situation, så kræver
5 det næppe hverken en fantasi eller en indfølelse af første kaliber at forestille
sig, hvordan det må være at være dén, der gør det. Hvordan det må være at være
dén, der står alene tilbage foran flokken i frikvarteret, efter både første- og
andenvælgeren har udvalgt dem, som de hver især mener vil være den bedst
mulige sammensætning af individer, der kan gøre netop deres hold til
10 vinderholdet.

Enhver, der har prøvet at stå dér og blomstre – eller visne, måske snarere – vil
kende til den sønderknusende følelse af mindreværd, der følger med. For selvom
det måske bare er et eller andet fuldstændig banalt, der er tale om – en
15 rundboldkamp, f.eks. – så er ydmygelsen sandelig til at tage fat og føle på. Både,
selvfølgelig, ydmygelsen over at være den, som de andre af en eller anden grund
tvivler så meget på, at de vurderer, at det simpelthen er for risikabelt at tage én
med på holdet. Men også, og måske endnu mere, ydmygelsen over at skulle være
den, som én af holdkaptajnerne af modvillig medlidenhed bliver nødt til at
20 kalde til sig og altså have hængende som en klods om benet i sine bestræbelser på
at føre flokken til sejr. Og ikke mindst dén, som nu skal gå sine nye

holdkammerater i møde og se til, hvordan de mere eller mindre diskret forsøger at skjule deres ærgrelse ...

25

Det er gift for sjælen, og jeg er så godt som overbevist om, at langt de fleste af os kender til den – ydmygelsen – i et eller andet omfang. Hvis ikke, så er man i hvert fald privilegeret, og det behøver jo sådan set heller ikke være i skolegården, at man har stiftet bekendtskab med den. Det kan lige så vel være i

30 arbejdssammenhæng eller i vennegruppen eller måske i livet i det hele taget, at man af en eller anden grund har stået tilbage som den sidste, for følelsen af at blive forfordelt kan jo indfinde sig i alle mulige og umulige sammenhænge. Og det er også dét, som evangeliet, som det kommer til os i dag i skikkelse af lignelsen om arbejderne i vingården, først og fremmest handler om. Om dem, 35 der blev tilbage som de sidste. Om dem, der har stået dér og visnet på torvet mens tiden gik og ventet på, at nogen ville tage chancen og tage dem med på deres hold – forgæves. Lige indtil vingårdsejeren kom og kaldte på dem ...

Det er først og fremmest dem, som lignelsen handler om, og vi vender tilbage til dem lige om lidt. Men inden da, så skal vi lige et smut forbi de arbejdere, der 40 blev valgt som de første og se, hvordan de har det. For man kunne jo også sagtens indvende, at lignelsen i lige så høj grad handler om dem? Det mener de jo i hvert fald selv, og dét bliver soleklart i det øjeblik, at det bliver deres tur til at få udbetalt løn. Jeg ser det for mig, hvordan de har stået dér og trippet bagest i 45 køen med aftensolen i øjnene og sendt hinanden blikke; og hvisket indbyrdes om, hvor fikst det var af vingårdsejeren på den måde at begynde med de sidste, så de ikke stå og se til, mens de første – med rette! – får to, tre eller måske fire gange så meget som dem og blive helt misundelige ... Og nu er det så endelig blevet deres tur, og hvad får de? Én denar.

50

Det var sandelig for galt! For det er jo i strid med devisen om lige løn for lige arbejde og garanteret også med overenskomsten for Forenede Vingårdsarbejdere og hvad har vi! Og dén vingårdsejer kan godt forberede sig på at få en opringning fra deres fagforening – bare vent! For nu har de gået og slidt og slæbt 55 i vingården under den bagende sol fra dens opgang til dens nedgang, og så bliver de Gud hjælpe mig stillet lige med de slapsvanse, som ingen alligevel rigtig troede på til at begynde med, og som den sidste har hængt dem som en klods om benet i deres bestræbelser på at afslutte et smukt stykke arbejde. Det ligner ingenting, og hvis ikke vingårdsejeren vil hoste op, så må de i det mindste have 60 noget til gode ...

Mon ikke, vi alle sammen godt kan sætte os ind i deres frustration? Jeg kan, for i vores liv med hinanden er vi jo så vant til at forestille os, at man rent faktisk får
65 løn som fortjent. At man i vid udstrækning er, hvad man gør eller ikke gør; hvad man kan eller ikke kan. Og det gælder jo både i de situationer, hvor man opfatter sig selv som den, der har været i gang hele dagen og båret hele dens byrde og hede og derfor mener, at man ligesom har ret til noget mere – eller at man i det mindste har noget til gode.

70

Men det gælder også i de situationer, hvor man af en eller anden grund står tilbage som den sidste på torvet eller på rundboldbanen og venter på, at nogen tør tage chancen og kalde på én. Der, hvor man så hurtigt når at tænke, at måske er det i virkeligheden bare for sent for mig? Det blev ved tilløbet og blev aldrig
75 til mere, og nu må jeg så gå verden i møde og være en klods om benet på de andre – og så håbe på, at jeg formår at bære min ydmygelse på en værdig måde, og at de så til gengæld vil gøre deres bedste for at forsøge at skjule deres ærgrelse.

Og som sagt, så er det dét, som lignelsen om arbejderne i vingården først og
80 fremmest handler om. Om dem, der stod tilbage som de sidste. For dem, som de andre af en eller anden grund tvivlede så meget på, at de vurderede, at det simpelthen var for risikabelt at tage dem med på holdet, til dem var det, at vingårdsejeren kom og kaldte på dem og stillede dem lige med de andre.

Det er i sagens natur utåleligt at høre på for enhver, der forestiller sig, at man er
85 hvad man gør eller ikke gør; hvad man kan eller ikke kan. Sådan står Gud de hovmodige imod, for at ingen skal have noget at være stolt af over for Gud, men for de sidste – for de sidste er det hele evangeliet i en sum: at vingårdsejeren tog chancen og troede på, at de også havde deres plads på holdet, selvom alle andre
90 tvivlede, og således understregede for dem, at for ham er end ikke den ellefte time for sent. For ”det, som er svagt i verden; dét, som verden ser ned på, og som ringeagtes; dét, som ingenting er, udvalgte Gud ...”

Dét er dét, som Gud har vist os i sin søn. Som kom til dem, som alle andre
95 tvivlede på, og som selv til sidst stod alene tilbage på torvet iført tornekrone og kors, så denne verdens første sagde: ”Se, hvilket menneske.” Og som sejrede over døden og opstod med morgensolen i øjnene, så at denne verdens sidste kan bekende om den tornekrone og korsfæstede mand: ”Se, hvilken Gud!” Og således åbenbarer Gud altså sin styrke i svaghed, og så er omfattet af de førstes

skuffelse jo også for intet at regne mod omfanget af de sidstes glæde.

For det vil jo sige, at vi ikke bare er, hvad vi selv gør og kan, men at vi først og fremmest er dem, som Gud gør os til. Nemlig til dem, der hver især er hele Guds liv værd – uden at vi først har kunnet eller skullet gøre os fortjent til det – så at enhver af os, hvad enten vi selv eller de andre mener, at vi hører til de første eller de sidste, kan træde ud af ydmygelsen og gå verden i møde med rank ryg og løftet blik og tage del i det liv med hinanden, som vi er skabt til at leve. Som hinandens ligeværdige i lyset af Guds nåde; som dem, der altid og overalt kan have tillid til, at også vi har en plads på vinderholdet, fordi førstevælgeren, Gud selv, i sin kærlighed har kaldt på – og udvalgt – os.

Amen.

115

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

120

Tags

Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Septuagesima

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mikkel-tode-raahauges-praediken-sondag-septuagesima>

125

130

135